

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о ревизији
финансијских извјештаја Републичке агенције за развој
малих и средњих предузећа
за период 01.01.-31.12.2011. године**

Број: РВ024-12

Бања Лука, 28.05.2012. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
II	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	3
III	ИЗВЈЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	4
	1. Увод.....	4
	2. Спровођење препорука из претходног извјештаја.....	4
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	4
	4. Финансијски извјештаји.....	5
	4.1. Планирање, припрема и доношење буџета	6
	4.2. Приходи и примици	6
	4.3. Расходи и издаци	7
	4.3.1. Расходи	7
	4.3.2. Пројектне активности.....	10
	4.3.3. Издаци.....	14
	4.4. Набавке	14
	4.5. Имовина, обавезе и извори	15
	4.5.1. Имовина	15
	4.5.2. Обавезе.....	15
	4.5.3. Властити извори средстава	16
	4.6. Преглед новчаних токова	16
	4.7. Напомене/образложења уз финансијске извјештаје	16

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Предмет

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја (Преглед прихода, примитака, расхода и издатака; Преглед имовине, обавеза и извора; Преглед новчаних токова; Извјештај о броју и структури запослених) Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа за 2011. годину са стањем на дан 31. децембар 2011. године, те ревизију усклађености пословања за исти период. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију ових финансијских извјештаја, а у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања који подразумијева примјену Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор и Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед корупције и преваре; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствене процјене које су разумне у датим околностима. Директор је такође одговоран за усклађеност пословања Агенције, са важећом законском и другом надлежном регулативом.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу проведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора, ISSAI (INTOSAI и Међународним) стандардима ревизије. Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе, те да је пословање усклађено са важећом законском и другом надлежном регулативом.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизорских доказа о усклађености пословања и о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталим услед корупције и преваре. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизорских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази, с обзиром на прописани оквир извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основу за наше

ревизорско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора, извршењу буџета и намјени трошења јавних средстава. Због чињенице да предметни финансијски извјештаји не презентују финансијски резултат пословања, не изражавамо мишљење о истом за 2011. годину.

Позитивно мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2011. године и извршење финансијског плана за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Финансијско пословање Агенције, у току 2011. године, је било, у свим материјално значајним аспектима, усклађено са важећом законском и другом надлежном регулативом.

Бања Лука, 28.05.2012. године

Главни ревизор

Мр Бошко Чеко

II РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоручујемо Агенцији:

1. Да се у провођењу поступака набавке придржава одредби Закона о јавним набавкама БиХ.

III ИЗВЈЕШТАЈ О СПРОВЕДеноЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа Бања Лука (у даљем тексту Агенција) основана је у складу са Законом о подстицању развоја малих и средњих предузећа (Сл. гласник 64/02, 34/08), а почела је са радом од септембра 2004. године.

Агенција, основана као непрофитна организација, пружа подршку оснивању и развоју малих предузећа и предузетништва у складу са Законом о подстицању развоја малих и средњих предузећа –пречишћени текст (Сл. гласник 23/09).

Циљ Агенције је повећање учешћа малих и средњих предузећа у укупној привреди Републике Српске, промјена структуре дјелатности са повећањем учешћа производних дјелатности у укупном друштвеном производу, повећање технолошког развоја, конкурентности и отварања новог тржишта за мала и средња предузећа, повећању броја привредних субјеката и новозапослених радника у овим предузећима, образовање за предузетништво и обука предузетника и успостављање регионалне сарадње са сусједним земљама ради размјене искуства и остваривања регионалних компаративних предности за предузетништво.

Агенција своје пословање заснива на Програму рада малих и средњих предузећа. Задаци Агенције утврђени су у члану 14 Закона о подстицању развоја малих и средњих предузећа. Агенција је правно лице са правима, обавезама и одговорностима утврђеним Законом и статутом.

Органи управљања Агенције су Управни одбор који чине предсједник и четири члана и директор.

Своје пословање обавља преко властитих рачуна отворених код банака, чија је Главна књига у потпуности изван Главне књиге трезора (ГКТ), рачуноводствени фонд 02.

Рачуноводствена евиденција и финансијски извјештаји Агенције воде се у складу са рачуноводственим прописима и прописима Министарства финансија, који се односе на буџетске кориснике.

Сједиште Агенције је у Бања Луци, улица Вука Караџића бр. 4.

2. Спровођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора први пут врши ревизију финансијских извјештаја Агенције. Независна ревизорска кућа Deloitte ангажована је на ревизији финансијских извјештаја Агенције од 2010. године.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста дефинисане су организационе јединице и надлежност, руковођење и начин рада, програм рада и извршавања послова, статус запослених, пријем у радни однос и распоређивање на радна мјеста са описом послова. Стална

функционална организација систематизује 17 радних мјеста са 25 извршиоца, структуриране по одјељењима:

- стручна служба директора,
- одјељење за стратегијско планирање развоја МСП-а и предузетништва,
- одјељење за административне–правне, техничке и финансијске послове,

Ради обављања послова из надлежности Агенције примјењује се пројектна организација, која подразумијева организациону форму која се састоји из сталног функционалног и привременог пројектног дијела, која се формира по потреби, а у циљу реализације дефинисаних пројеката које имплементира. На дан 31.12.2011. године запослено је 25 радника, на неодређено вријеме 22, одређено 3, од којих је један приправник и један волонтер.

Контролне активности као посебне политике и процедуре прописане ради ефикаснијег рада Агенције обухваћене су сљедећим интерним актима:

Правилником о интерним контролама и интерним контролним поступцима, Правилником о јавним набавкама, Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама Агенције, Правилником о раду у Агенцији (поближе дефинише поступке заснивања и престанка радног односа и права и обавезе по основу радног односа), Правилником о платама и накнадама и другим примањима запослених у Агенцији, Пословником о раду Управног одбора, Етичким кодексом те правилницима о: дисциплинској и материјалној одговорности радника, благајничком пословању, коришћењу репрезентације; начину коришћења путничких возила, начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем и др.

Одговорни субјекти, носиоци интерних контрола су: управни одбор, директор и руководиоци одјељења, те сви непосредни извршиоци.

Правилник о интерним контролама обавезује све запослене на спровођење поступака контроле у рачуноводству, јавним набавкама, разграничењу дужности и овлаштења, заштити имовине, законитости рада.

Надзор подразумијева свакодневне активности руководства над успостављеним контролама. Агенција нема организовану интерну ревизију. Ревизија ФИ извјештаја Агенције врши се од стране независне ревизије, а пројекти које имплементира предмет су ревизије од стране донатора средстава.

4. Финансијски извјештаји

Према Правилнику о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета републике, општина, градова и фондова, појединачни буџетски корисници на крају извјештајног периода састављају финансијске извјештаје у виду табеларних прегледа који обухватају сљедеће информације: Преглед прихода, примитака, расхода и издатака; Преглед имовине, обавеза и извора; Преглед новчаних токова; Извјештај о броју и структури запослених. Иако овакви извјештаји нису у складу са захтјевима МРС ЈС 1- Презентација финансијских извјештаја (чл. 62. став 2 Правилника о финансијском извјештавању), мишљења смо да усвојени рачуноводствени оквир у Републици Српској подразумијева да се све трансакције, процјене и политике требају одмјеравати у односу на усаглашеност са МРС ЈС.

Ревизорски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Агенције се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања.

4.1. Планирање, припрема и доношење буџета

Агенција је доставила буџетски захтјев за 2011. годину Министарству индустрије, енергетике и рударства у износу од 835.590 КМ, од тога су бруто плате и накнаде 612.540 КМ и трошкови материјала и услуга 223.050 КМ.

Одлуком о усвајању буџета за 2011. годину Агенцији је одобрен трансфер у износу је 700.000 КМ, у оквиру буџета Министарства индустрије, енергетике и рударства.

Ребалансом буџета за 2011. годину износ средстава, трансфер Агенцији остао је непромијењен (700.000 КМ).

Управни одбор усвојио је Пословни план Агенције за 2011. годину Одлуком број 14-Ц-2-1-3-1/11 од 31.01.2011. године.

Влада РС је Закључком бр 04/1-012-2342/11 од 24.02.2011. године прихватила Пословни план Агенције.

Планирани су приходи у износу од 1.720.832 КМ од тога су: трансфери између буџетских јединица истог нивоа власти (700.000 КМ), текући грантови из иностранства (773.462 КМ), приход од давања у закуп објеката (4.200 КМ), приход од камата на новчана средства на рачунима код банака (1.000 КМ) и пренесена средства из 2010. године (242.170 КМ).

Расходи су планирани у износу од 1.720.832 КМ, за текуће (оперативне) активности 835.800 КМ и пројектне активности 885.032 КМ. Планирана структура расхода износи: плате и накнаде 741.485 КМ (43%), расходи по основу коришћења роба и услуга 645.947 КМ (38%), остали текући грантови 314.000 КМ (18%).

Агенција је планирану потрошњу 2011. године финансирала дијелом из средстава пренијетих из 2010. године (134.800 КМ), услед умањења буџетског захтјева.

Након ребаланса проведене су 2 реалокације буџетских средстава. Реалоцирана су средства са позиције субвенције јавним медијима на позицију трансфер Агенцији преко Министарства индустрије, енергетике и рударства. Влада РС рјешењима о одобрењу реалокације средстава бр. 04/1-012-2-2836/11 од 15.12.2011. године и бр. 04/1-012-2-2900/11 од 26.12.2011. године одобрила је Агенцији 150.000 КМ за финансирање рада Иновационог центра Бања Лука и 50.000 КМ за финансирање промоције рада Иновационог центра Бања Лука.

Агенција није доносила измјењени финансијски план за 2011. годину.

4.2. Приходи и примици

Приходи и примици Агенције исказани су у износу од 2.077.813 КМ. Чине их: непорески приходи (4.972 КМ), грантови (1.170.415 КМ), трансфери између буџетских јединица истог нивоа власти (900.000 КМ) и приходи обрачунског карактера (2.426 КМ).

Непорески приходи се односе на приходе од закупа и ренте (4.200 КМ) и приходи од камата на средства која се воде на рачунима код банака (712 КМ).

Приход од закупа и ренте, намијењен за реализацију пројекта Инвестиционе услуге предузећима, Агенција остварује по основу уговора о закупу са Swis Eсо pellet RS d.o.o. давањем у закуп дијела имовине Владе РС стечене по основу Уговора о купопродаји некретнина ОПУ број:567/09 од 22.05.2009. године закљученог између Владе РС и ДИ „Јадар“ а.д. у стечају Зворник, коју је Влада РС повјерила на управљање Агенцији (Одлука о стављању имовине у функцију бр. 04/1-012-2-1509/10 од 15.7.2010. године).

Грантови се односе највећим дијелом на грантове из иностранства (1.137.415 КМ, што је 147% од планираног) и грантове у земљи 33.000 КМ, по Рјешењу Владе РС о одобрењу реалокације средстава бр. 04/1-012-2-2836) за суфинансирање пројекта „Предузетнички портал“.

Грантови из иностранства односе се на грантове Швајцарске Конфедерације, преко Швајцарске агенције за развој и сарадњу (SDC), Канцеларије за сарадњу у БиХ, за пројекат „Вјештина за посао-образовање одраслих и незванично образовање у БиХ“ (1.086.731 КМ) и Америчке амбасаде и Програма запошљавања и задржавања младих у БиХ (YERP) за пројекат „Глобална седмица предузетништва“ (50.684 КМ).

Трансфери између буџетских јединица истог нивоа власти (900.000 КМ) односе се на трансфер средстава одобрен Агенцији Одлуком о усвајању ребаланса буџета (700.000 КМ) преко Министарства индустрије, енергетике и рударства и рјешењима Владе РС о одобрењу реалокације средстава за суфинансирање Иновационог центра Бања Лука (Тачка 4.1. Извјештаја). Прилив из Буџета РС у 2011. години остварен је у износу од 614.444 КМ, а 285.556 КМ је примљено у јануару 2012. године.

Помоћ у природи (2.426 КМ) односи се на донирану опрему (канцеларијски намјештај), од стране Швајцарске агенције за развој и сарадњу (SDC) по пројекту „Вјештина за посао-образовање одраслих и незванично образовање у БиХ“.

4.3. Расходи и издаци

Расходи и издаци (осим расхода обрачунског карактера) исказани су у износу од 1.335.333 КМ или 78% планираних за 2011. годину, о којих су расходи за текуће (оперативне) активности 697.895 КМ и расходи по основу пројектних активности 637.438 КМ. Структуру чине: расходи за лична примања 696.716 КМ, расходи по основу коришћења роба и услуга 474.450 КМ, грантови 155.100 КМ и издаци за набавку постројења и опреме 9.067 КМ.

Расходе обрачунског карактера за 2011. годину чине: расходи по основу амортизације 29.356 КМ, реализована вриједност залиха (аутогуме) 1.240 КМ и остали расходи обрачунског карактера, по основу расходања опреме 215 КМ.

4.3.1. Расходи

Расходи за бруто плате исказани су у износу од 665.924 КМ, 95 % планираних. У односу на 2010. годину ови расходи су већи за 24%, усљед: промјена прописа

у обрачуну које су захтијевали Закон о измјенама и допунама закона о порезу на доходак и Закон о доприносима и повећања броја запослених.

Плате запослених утврђене су Правилником о платама запослених у Републичкој агенцији за развој малих и средњих предузећа бр. 301-Ц-13-2/09 од 17.09.2009. године и Правилником о допуни правилника о платама бр. 14-Ц-1-1/11 од 28.04.2011. године, које је донио Управни одбор Агенције.

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених исказани су у износу од 30.792 КМ, 74 % планираних, а у односу на 2010. годину мањи су за 73%. Односе се на накнаде за: превоз запослених (8.937 КМ), помоћ запосленима (2.985 КМ) и награде за посебне резултате у раду (5.676 КМ), те остале накнаде (3.054 КМ), јубиларне награде (1.610 КМ) и порезе и доприносе на накнаде (8.530 КМ).

Накнаде за превоз на посао и с посла исплаћују се запосленима у висини мјесечне карте у јавном градском и приградском саобраћају, према члану 21. и 22. Правилника о накнадама и другим примањима запослених у Републичкој агенцији за развој малих и средњих предузећа. бр. 301-Ц.-12-8/09 од 06.08.2009. године.

Накнада за посебне резултате у раду (5.676 КМ) исплаћена је за 4 запослена у висини мјесечне плате. Правилником о накнадама и другим примањима запослених у Агенцији дефинисано је да се за посебне резултате у раду запосленима може исплатити једнократна новчана накнада, према правилима и критеријима за оцјењивање које доноси директор.

Остале накнаде се односе на накнаде за запослене по основу ангажовања у пројектима.

Расходи по основу коришћења роба и услуга

Расходи закупа исказани су у износу од 2.641 КМ, 120% више од планираних, односе се на закуп канцеларије за смјештај запослених ангажовани на пројекту „Вјештина за посао-образовање одраслих и незванично образовање у БиХ“ по основу Уговора о закупу бр. 27-9-3/11 од 11.4.2011. године са „Чајавац-Специјални уређаји“ а. д. Бања Лука и закуп за потребе презентација и семинара.

Расходи по основу утrophка енергије, комуналних и комуникационих услуга исказани су у износу од 16.602 КМ, 12% мање од планираних.

Расходи за режијски материјал исказани су у износу од 6.752 КМ, мањи за 51% од планираних.

Расходи за текуће одржавање исказани су у износу од 6.007 КМ, 50% од планираних средстава за ове намјене, а највећим дијелом се односе на одржавање аутомобила. Агенција располаже са 2 аутомобила.

Расходи по основу путовања и смјештаја исказани су у износу од 72.904 КМ, 70% планираних средстава за ове намјене. Чине их расходи по основу: службеног пута у земљи 61% (44.932 КМ), службеног пута у иностранству 24% (17.199 КМ) и горива 15% (10.773 КМ).

У оквиру расхода службеног пута у земљи и иностранству, исказани су расходи по основу превоза личним возилима на службеном путу: у земљи (15.015 КМ) и иностранству (2.732 КМ).

Агенција нема закључен уговор са добављачем за снабдијевање горивом. Евиденција о потрошњи горива по аутомобилима у складу је са утврђеним нормативима (10-22% изнад техничког) према Правилнику о начину коришћења путничких возила у Републичкој агенцији за развој малих и средњих предузећа.

Расходи за стручне услуге исказани су у износу од 74.149 КМ, 88% од планираних, а односе се на расходе за: осигурање (2.624 КМ), услуге штампе, графичке обраде, копирања и увезивања (9.067 КМ), објаве тендера огласа и информативних текстова (8.240 КМ), информисања и медија (3.159 КМ), ревизијске услуге (13.923 КМ), образовање и едукацију (18.791 КМ), израду елабората и студија (13.444 КМ), услуге превоза и одржавања рачунарске опреме, платног промета (4.901 КМ).

Остали непоменути расходи (295.395 КМ) односе се на расходе: по основу репрезентације (9.539 КМ), за стручно усавшавање запослених (664 КМ), расходи по основу доприноса за професионалну рехабилитацију инвалида (1.336 КМ), за бруто накнаде за рад ван радног времена (165.412 КМ) и остали расходи (118.444 КМ).

Расходи по основу репрезентације у 2011. години већи су за 9% од планираних, од којих се за потребе пројекта „Неформално образовање и образовање одраслих“ односи 2.627 КМ.

У оквиру бруто накнада за рад ван радног времена евидентирани су расходи: накнада волонтерима (1.336 КМ), члановима Управног одбора (45.685 КМ), накнаде члановима комисија и радних група (14.584 КМ), накнаде по уговору о дјелу (42.975 КМ), накнаде за привремене и повремених послове (23.277 КМ), остале накнаде ван радног времена (37.554 КМ).

Чланови Управног одбора Агенције остварују мјесечну накнаду у складу са Одлуком бр. 64-Ц-2-4/08 од 04.03.2008. године.

Накнаде члановима комисија и радних група (14.584 КМ) односе се накнаде трошкова (путовања, смјештаја) учесницима конференција по пројектима „Неформално образовање и образовање одраслих“ и „Глобална седмица предузетништва“.

Бруто накнаде по уговору о дјелу (42.975 КМ) односе се на накнаде по основу закључених уговора са страним консултантима за помоћ у организацији и реализацији радионица и тренинга по пројекту „Неформално образовање и образовање одраслих“ и за израду студија /пројеката за потребе Агенције.

Расходи по основу привремених и повремених послова односе се на закључене уговоре за рачуноводствене и услуге одржавања чистоће.

У оквиру осталих расхода евидентирани су расходи: за организацију пријема и манифестација (7.300 КМ), по основу иницијалних средстава за почетак рада нових институција (8.500 КМ), таксе и накнаде за регистрацију возила (520 КМ), остали расходи (102.125 КМ), који се највећим дијелом у износу од 99.571 КМ односе на расходе обуке по пројекту „Неформално образовање и образовање одраслих-фаза 2“ по уговору са Redah d.o.o. Мостар, сарадником на пројекту.

Расходи грантова (помоћи) исказани су у износу од 155.100 КМ, од којих се 150.000 КМ односи на уплату средстава фондацији Иновациони центар Бања Лука, за суфинансирање дијела оперативних трошкова фондације у складу са Меморандумом о разумијевању закљученим између Владе РС и Министарства спољних послова Краљевине Норвешке (рјешење о уплати бр. 06-23-1/11 од 26.12.2011. године).

4.3.2. Пројектне активности

Преглед расхода и издатака за текуће (оперативне) и пројектне активности

Р.бр.	Структура потрошње	Бруто плате и накнаде запослених	Расходи по основу кориштења роба и услуга	Грантови	Расходи обрачуноског карактера	Издаци	Укупни расходи и издаци
а)	Текућа буџетска потрошња	524.475	171.655	400	29.532	1.365	727.427
б)	Пројекти	172.241	302.795	154.700	1.309	7.702	638.747
1	Мапирање пословних зона		2				2
2	Најбоља технолошка иновација		536				536
3	Пословни врт Билећа		5				5
4	Формирање мреже консултаната		1.928				1.928
5	Глобална седмица предузетништва		46.478				46.478
6	Иновациони центар ИЦБЛ		605	150.000			150.605
7	Најбоља пословна идеја		11.599				11.599
8	Инвестиционе услуге предузећима		8.829	4.700			13.529
9	"ADC"	47.507	7.091				54.598
10	Неформално образовање и образовање одраслих	124.734	220.018		1.309	7.702	353.763
11	Иновациони фонд						
12	Промоција предузетништва						
13	Едукација и самозапошљавање		5.704				5.704
	Укупно	696.716	474.450	155.100	30.841	9.067	1.366.174

Пројектне активности Агенције у току 2011. године односиле су се на 13 пројеката:

1. Мапирање пословних зона је пројекат започет 2009. године. Развој пословних зона, важан фактор привредног развоја и стратешко одређивање РС, садржано је у документима Акциони план подршке успостављању и развоју пословних зона РС 2009-2013 и Стратегији развоја МСП и предузетништва у РС за период 2011-2013. година.

За 2011. годину предвиђено је финансирање одржавања намјенске базе података и одржавање радионица на тему развоја пословних зона. Није било финансирања расхода, а активности Агенција су биле у оквиру: помоћи/подршке ресорном министарству у активностима подстицања развоја пословних зона (организација семинара, презентација, припреме мапирања пословних зона и инкубатора за 2012. г), властите организације тематских семинара, савјетовања општина у развоју пословне инфраструктуре и помоћи у изради пројеката.

2. Суфинансирање избора најбоље технолошке иновације је активност која се проводи од 2008. године. Подразумијева организовање тренинга за иноваторе, њихово обучавање за израду бизнис планова, заштите интелектуалних права, развоја пословних идеја и предузетништва уопште.

Планирано финансирање активности у 2011. години је у износу 2.922 КМ, а реализовани су расходи у износу 536 КМ који се односе на активности одржаног тренинга на тему „Иновативна идеја и реализована иновација“.

3. Суфинансирање пословног врта Билећа Пословни врт у Билећи, први је те врсте у БиХ, основан 2010. године, по концепту у оквиру којег ће будући предузетници на једном мјесту разрадити своје идеје и доћи до пословног простора (предузетници/предузећа који имају оствариве идеје/пословне планове, који запошљавају раднике). Планом за 2011. годину предвиђена финансирања активности (расхода) у износу од 4.949 КМ, нису реализована.

4. Финансирање мреже консултаната је пројекат започет 2009. године. Пословним планом за 2011. годину предвиђено је 3.010 КМ за финансирање консултаната који треба да пруже стручну помоћ потенцијалним предузетницима за „start up“ и ваучер шему, који су претходно прошли организовану едукацију за samozapošljavanje у оквиру посебног пројекта Агенције. Реализовано је финансирање у износу од 1.928 КМ, а односи се на финансирање: израде пословног плана, кредитне апликације и др. за клијента Агенције (МСП), савјетодавних услуга (Уговор бр. 56-1/11 о обављању привремених и повремених послова).

Систем ваучера, пословна подршка МСП за подручје БиХ финансиран је од Европске уније у оквиру пројекта „Подршка ЕУ изградњи институционалних капацитета за регионални и локални економски развој и развој малих и средњих предузећа у БиХ“ (EURELSMED), који је обезбиједио иницијална средства за БХ систем ваучера који Агенција проводи у сарадњи са 5 регионалних агенција.

5. Глобална седмица предузетништва“ (ГСП) представља иницијативу која треба да инспирише младе људе да прихвате иновацију, маштовитост и креативност, да претворе своје идеје у стварност. Агенција је домаћин ГСП за БиХ до 2012. године, према Уговору бр. 12-1/10 од 19.01.2010. године са Global Entrepreneurship Week. У периоду од 14-20 новембра 2011. године Агенција је, по трећи пут, организовала ГСП са партнером Федералним Министарством за развој предузетништва и обрт у БиХ и ИЦБЛ-ом. Пројект је подржан од стране Програма за запошљавање и задржавање младих у БиХ (YERP) и Америчке амбасаде у БиХ, који су донатори средстава. Активности у оквиру овог пројекта су везане за Startup Weekend, такмичење за најбољу фотографију „Досегни звијезде 2011“, те Најбољи видео спот о предузетништву, Најбоља пословна идеја и Cleantech open. За побједнике такмичења су обезбијеђене награде. У оквиру ГСП Министарство цивилних послова БиХ и Европска тренинг фондација у сарадњи са Агенцијом су организовали конференцију о предузетничком учењу.

Са Америчком амбасадом је потписан уговор за аплицирани пројект Startup Weekend и Cleantech open у износу од 18.910 USD. YERP је одобрио финансијску помоћ у износу од 23. 500 КМ. Планирана средства у оквиру овог пројекта су 4.195 КМ, а финансирани су расходи у износу од 46.478 КМ (путовање и смјештај, награде побједницима такмичења и др.).

6. Иновациони центар Бања Лука (ИЦБЛ) је пројекат започет 2009. године. Идеја оснивања Иновационог центра је креирање послова оријентисаних ка будућности заснованих на знању и савременим технологијама. Циљеви, поред стварања пословног Инкубатора, су: тренинг, едукација, пословно савјетовање и врхунски опремљене сале за конференције. За 2011. годину нису планирана средства за овај пројекат, а Агенција је са ресорним министарством радила на обезбјеђењу средстава за рад. Реализација активности, финансирање по пројекту износи 150.605 КМ.

7. Најбоља пословна идеја је пројекат такмичарског карактера, који има за циљ афирмацију предузетничког духа међу младима, да мотивише младе и иновативне људе да реализују своје пословне идеје (оствариве). Активности по пројекту у 2011. години односе се на реализацију активности из 2010. године по пројектима „Оствари своју идеју“ и „Мој бизнис“. Планирана средства за финансирање активности по овом пројекту су 18.100 КМ, а финансирани су расходи у износу од 11.599 КМ или 64% планираних, који се односе на награде побједницима организованих такмичења (трошкови оснивања предузећа, набавка опреме, плаћање књиговодствених услуга).

8. Инвестиционе услуге предузећима је пројекат започет са циљем помоћи предузећима у већинском власништву РС или предузећима од нарочитог интереса за РС, да остваре свој пословни потенцијал. Планирана средства за 2011. годину износе 5.812 КМ, а реализована су у износу од 13.529 КМ, више за 133%. У оквиру овог пројекта реализована је израда елабората потребног за реализацију реструктурирања „Чајевца“, „Документација за упис некретнина у књигу уложених уговора у катастру“ који је урадио „Геоцентар“ д.о.о. Бања Лука, (3.744 КМ), услуге инвестиционог савјетовања, планиране у оквиру текућих трошкова Агенције, (4.000 КМ) по Уговору 185/10 и Анексу I бр. 63-7/10 закљученим са „Адвентис Брокер“ а.д., средства која је Агенција остварила по основу закупа (4.700 КМ) по уговору о закупу пословног простора са SWIS ЕКО PELLET“, пренесена су фондацији Центра за пословни развој Зворник. Одлука Владе бр. 04/1-012-2-1509/10 од 15.7.2010. године, основ је за издавање пословног простора у закуп.

Активности Агенције односиле су се и на: помоћ Фондацији у сачињавању пословног плана, остварењу сарадње са ИЦБЛ, консултације са инвеститорима из Финске, теренске посјете са страним инвеститорима, извјештаје стратешких прегледа за више предузећа у оквиру ваучер шеме (EURELSMED), праћење стечајних поступака у предузећима Чајевац.

9. Adriatic Danubian Clustering ADC SEES 2007-2013 је први ИПА пројекат у чијој имплементацији испред БиХ учествује Агенција (једини партнер), а сврха је увезивање индустријских кластера земаља Југоисточне Европе, који укључује 13 партнера из ЕУ и земаља кандидата: Мађарска, Румунија, Италија, Словенија, Бугарска, Србија, Црна Гора, Хрватска и БиХ. Пројекат води и координира регија Veneto Италија. Пројекат ће бити завршен до краја 2011. године. Циљеви реализације пројекта су стварање бољег пословног окружења, промоција страних инвестиција и прекограничне сарадње малих и средњих предузећа и њихова промоција у регији.

Агенција је потписала, почетком децембра 2009. године, уговор са Делегацијом Европске Комисије у Босни и Херцеговини за пројекат Adriatic– Danubian Clustering (ADC). Пројекат је финансиран из средстава South East European Space Programme 2007-2013. SEES.

Вриједност пројекта за БиХ, средства која ће бити дозначена Агенцији износе 60.000 еура. Партиципација Агенције је 9.000 EUR-а, 15%, а донатор учествује са 85% или 51.000 EUR-а.

Планирани расходи за финансирање активности по пројекту у 2011. години износе 65.360 КМ, а реализовани су у износу од 54.598 КМ или 84%. Расходи се односе на плате и накнаде запослених у пројекту (47.507 КМ) расходе по основу материјала и услуга (7.091 КМ) а односе се на: путне трошкове, трошкове штампе брошура и материјала, преводилачке услуге.

10. Неформално образовање и образовање одраслих - фаза 2

Неформално образовање је сваки облик развоја властитих компетенција, вјештина и способности који се одвија изван формалног система образовања и не мора водити стицању јавно признате дипломе или сертификата.

Програм жели омогућити свима који траже нови или бољи посао да стекну потребне вјештине и способности како би повећали властиту конкурентност на тржишту рада. Програм је намијењен онима који траже посао, послодавцима, пружаоцима обуке и агенцијама за запошљавање.

Пројекат започет 2010. године. Пројекат финансира Швајцарска организација за развој и сарадњу (SDC). Агенција је са Швајцарском конфедерацијом, коју представља Савезно министарство иностраних послова, преко Швајцарске агенције за развој и сарадњу (SDC), канцеларија за сарадњу у Босни и Херцеговини закључила уговор који омогућава координацију и управљање пројектом „Вјештина за посао“ образовање одраслих и незванично образовање у БиХ -7Ф-06509.02.01 (фаза реализације 20.1.2011-31.12.2011. године, буџет у износу од 773.462 КМ). Пројекат реализује Конзорциј који чине Агенција и Агенција за регионални развој Херцеговине, (REDАН). Вођа конзорцијума је Агенција, која је са REDАН закључила подуговор о заједничком вршењу фасцилитације, координације и администрације пројекта.

Фаза реализације и буџет измијењени су током 2011. године два пута: Анекс-ом 1, од 23.9.2011. године, продужен рок пројекта/фаза реализације од 20.1.2011-31.12. 2012. године, а укупан буџет је повећан на 1.512.000 КМ и Другим измјенама од 15.12.2011. године, период реализације пројекта је продужен до 31.12.2013. године, а буџет повећан на 3.099.890 КМ. Пројекат се реализује у 4 фазе.

Прва фаза (јун 2010.- март 2011. године), подразумијева анализу потенцијала сектора, потреба, која је реализована путем проведених истраживања, интервјуа, консултација са партнерима и циљним групама и формиране тематске групе унутар 3 сектора: јавних улагања, приватно услужног сектора и производног сектора.

Друга фаза (март- октобар 2011. године), је фаза планирања, препознавања развојних могућности и пројектних идеја за иновације у сектору (Акциони план за даљи рад на предложеним пројектима). Планирана је у оквиру од 7-10 групних састанака и период од 4-5 мјесеци.

Планирана средства (финансирање расхода) по овом пројекту за 2011. годину су 458.665 КМ, а реализовано финансирање је у износу од 351.647 КМ или 77%.

Трећа фаза започела од октобра 2011. године (трајање 6 мјесеци) у којој партнери преузимају одговорност за имплементацију пројектних приједлога из акционог плана. У овој фази Програм плус ће успоставити Фонд за иновације, развијене иновације ће бити представљене на великом завршном догађају, конференцији.

Четврта фаза је фаза верификације.

У 2011. години из средстава пројекта финансирани су расходи бруто плата и накнада запослених, у износу од 124.734 КМ, за 5 запослених, ангажованих на пројекту, 3 у Бања Луци и 2 у Сарајеву. За расходе по основу коришћења роба и услуга исплаћено је 220.018 КМ: за закуп канцеларије за SDC, остале комуникационе и комуналне услуге (4.616 КМ), путовање и смјештај (29.340 КМ) стручне услуге (22.080 КМ) од којих се 18.701 КМ односи на образовне и

едукативне услуге, по уговору о пружању консултантских уговора закљученим са INBAS Њемачка за помоћ у пружању DACUM радионице и остали непоменути расходи у износу од 163.975 KM. Односе се на бруто накнаде: члановима комисија и радних група (12.350 KM), по уговору о дјелу (34.320 KM) који се односе највећим дијелом на пружање консултантских услуга (консултанти са искуством у области планирања и припреме, обуке радионице DACUM препоручених од SDC); ван радног односа (9.579 KM) за уговоре по основу ауторских хонорара (3); расходи по основу репрезентације и организације пријема и манифестација (7.579 KM). У оквиру осталих непоменутих расхода евидентиране су услуге REDAH-а сарадника на пројекту по основу закљученог уговора (99.571 KM) (Тачка 4.3.1. Извјештаја). Издаци за набавку опреме износе 6.894 KM.

11. Иновациони фонд је саставни дио пројекта Неформално образовање и образовање одраслих. Планиран у износу од 314.800 KM подршке предузетницима и предузетништву, није реализован. У току 2011. године формиран је Управни одбор у којем је представник Агенције, који ће одлучивати о апликантима за додјелу средстава.

12. Промоција предузетништва има за циљ да младим нараштајима путем увођења ученичких предузећа-практичне наставе из предузетништва у средње школе и завршне разреде основне школе те у гимназије и медицинске школе, омогући да се упознају са предузетништвом и прихвате исти као начин живота. За планирана издвајања у износу од 5000 KM, нису реализоване. наведене активности.

13. Едукација и самозапошљавање пројекат за који финансијским планом није предвиђено финансирање расхода. Реализовано је у износу од 5.704 KM, а односи се на финансирање расхода по уговору за израду студије „Ревитализација аграрног сектора у неразвијеним општинама“ коју је урадило удружење „Санднес“ Бања Лука. Активности по пројекту су везане за отворену дискусију одржану у Бања Луци у организацији Британског савјета на тему: Повећање запошљавања младих људи у БиХ, те договорене обуке за самозапошљавање у Братунцу и Милићима у оквиру УНДП Програма опоравка Сребренице.

4.3.3. Издаци

За набавку нефинансијске имовине планирани су издаци у износу од 15.300 KM. Планирана је набавка рачунарске опреме (10.600 KM) и телефонске опреме (4.700 KM). Реализовани издаци се односе на набавку рачунарске опреме у износу од 7.827 KM или 51%.

Планирана набавка ситног инвентара, аутогума у износу од 2.200 KM реализована је 56%, односно у износу од 1.240 KM.

4.4. Набавке

Агенција у току 2011. године, набавку роба и услуга вршила по основу уговора о набавци који трају 2 године, закључених по основу проведених поступака набавке у току 2010. године и путем директног споразума (специфичне набавке: превођења, објаве огласа у дневним листовима на простору БиХ за пројекте чији су рокови реализације били кратки..).

Вриједност набавки реализованих директним споразумом у 2011. години прелази 10% вриједности буџета за набавке, што није у складу са чланом 45 став 2 Закона о јавним набавкама БиХ.

Препоручује се Агенцији да се у провођењу поступака набавке придржава одредби Закона о јавним набавкама БиХ.

4.5. Имовина, обавезе и извори

4.5.1. Имовина

Агенција је на дан 31.12.2011. године исказала укупну имовину у износу од 1.218.794 КМ. Укупна исказана имовина већа је 3,7 пута у односу на 31.12.2010. године, а чини је: нефинансијска имовина (65.495 КМ) и финансијска имовина (1.153.299 КМ).

Нефинансијску имовину у цијелости чини нефинансијска имовина у сталним средствима набавне вриједности 192.788 КМ, исправке вриједности 127.293 КМ и садашње вриједности 65.495 КМ.

Финансијска имовина исказана је у износу од 1.153.299 КМ, а чине је: готовина и готовински еквиваленти, готовина у благајни (863.543 КМ) краткорочна потраживања (4.200 КМ) и финансијски и обрачунски односи између буџетских јединица истог нивоа власти.

Готовина и готовински еквиваленти односе се на готовину у благајни (2.530 КМ) и средства на рачунима код банака: редовни пословни текући рачуни у КМ (91.791 КМ), девизни рачуни (3.100 КМ), издвојена новчана средства (767.122 КМ). Посебне, намјенске рачуне, подрачуне (у конвертибилним маркама и девизне) Агенција отвара за сваки пројекат. На дан 31.12.2011. године највећи дио средства који се води на издвојеним рачунима односио се на пројекат „Неформално образовање и образовање одраслих“ (733.913 КМ).

Краткорочна потраживања (4.200 КМ) чине потраживања по основу плаћених пореза, пореза на додату вриједност (3.984 КМ) и пореза на доходак (160 КМ) по пројектима и остала потраживања 56 КМ.

Финансијски и обрачунски односи између буџетских јединица истог нивоа власти (285.556 КМ) односе се на ненаплаћене приходе из Буџета Републике Српске, по основу Рјешења Владе РС број 04/1-012-2-2836 од 15.12.2011. године у износу од 150.000 КМ и Рјешења Владе РС број 04/1-012-2-2900/11 од 26.12.2011. године у износу од 50.000 и потраживања по основу редовних буџетских дознака (гранта) за 2011. годину у износу од 85.556 КМ.

4.5.2. Обавезе

На дан 31.12.2011. године Агенција је исказала укупне обавезе у износу од 172.455 КМ, краткорочне финансијске обавезе из пословања: обавезе за набавку роба и услуга у земљи, добављачи у земљи (151.740 КМ), обавезе по основу набавке роба и услуга у иностранству, добављачи у иностранству (18.786 КМ) обавезе за порезе и доприносе 1.879 КМ и остале обавезе из пословања (50 КМ).

Обавезе по основу набавке роба и услуга у земљи (151.740 КМ) односе се највећим дијелом у износу од 150.000 КМ на обавезе према Иновационом центру Бања Лука (ИЦБЛ) за суфинансирање дијела оперативних трошкова фондације (Тачка 4.3.1 Извјештаја).

Према изјавама руководства на дан 31.12.2011. године Агенција није водила судске спорове против својих дужника, а нема спорова у којима је тужена страна.

4.5.3. Властити извори средстава

Агенција је у прегледу имовине обавеза и извора исказала властите изворе средстава у износу од 1.046.339 КМ.

Трајни извори средстава исказани су у износу од 138 КМ и финансијски резултат у износу од 1.046.201 КМ.

У складу са промјеном рачуноводствене политике, према Правилнику о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској и Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина градова и фондова, извршена је корекција трајних извора средстава у износу од 86.149 КМ.

4.6. Преглед новчаних токова

У прегледу новчаних токова исказани су укупни приливи готовине из пословних активности у износу од 1.809.202 КМ, одливи по основу пословних активности у износу од 1.155.432 КМ и нето новчани ток из пословних активности у износу од 653.770 КМ.

Одлив готовине из инвестиционих активности износи 9.067 КМ, колико износи нето новчани ток.

Нето прилив готовине на дан 31.12.2011. године износи 644.703 КМ, готовина на почетку обрачунског периода износи 218.840 КМ и готовина на крају обрачунског периода износи 863.543 КМ.

4.7. Напомене/образложења уз финансијске извјештаје

Образложења уз финансијске извјештају објелодањују све релевантне информације у складу са захтјевима Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор, односно рачуноводствени оквир и оквир финансијског извјештавања.

Ревизорски тим

Мира Раљић

Данијела Тепић